

GAZETA ZGIERSKA

Prenumerata

Rocznie . . .	marek 120.—
Półrocznie . . .	60.—
Kwartalnie . . .	30.—
Miesięcznie . . .	10.—

Zgierz, d. 22 Stycznia 1921 r.

Cena ogłoszeń

za wiersz 1-szpalt. 5.00 mk.

Wychodzi w soboty.

Kupujcie Pożyczkę Premjową!

Sprzedaz 4% Pożyczki Państwowej Premjowej, na którą można w szczęśliwym wypadku wygrać **milion marek**, a prócz tego stanowi dobrze oprocentowaną lokatę kapitału

odbywa się codziennie w godzinach rannych i popołudniowych

☐ w Magistracie, Wzajemnym Kredycie i Kasie Pożyczkowo-Oszczędnościowej. ☐

Wiadomości miejskie.

Wojewódzki Oddział Ministerstwa Sztuki i Kultury. Z d. 1 stycznia 1921 r. utworzony został w Łodzi Wojewódzki Oddział Ministerstwa Sztuki i Kultury. Do czynności rzeczonożego Oddziału między innymi należą:

- 1) sprawy udzielania pozwoleń na burzenie, niszczenie, przerabianie, odnawianie, rekonstruowanie, zdobienie lub uzupełnianie zabytków nieruchomych,
- 2) sprawy wstrzymywania robót przy zabytkach nieruchomych, o ile roboty te wykonane są bez właściwego zezwolenia lub niezgodne z udzielonym zezwoleniem,
- 3) czuwanie, aby zabytki ruchome lub ich części nie były wywożone z granic Państwa Polskiego,
- 4) przedkładania Ministrowi Sztuki i Kultury wniosków w sprawie wywłaszczenia zabytków w wypadkach przez Dekret o opiece nad zabytkami sztuki i kultury, z dn. 31. X. 18 r. (Dz. Praw № 16—1918 r. poz. 36) przewidzianych,
- 5) czuwanie nad stanem zabytków ruchomych w myśl art. 20 i 21 rzeczonożego dekretu,
- 6) wydawanie decyzji, mających na celu zabezpieczenie stanu i całości wykopalisk i znalezisk,
- 7) sprawowanie czynności, związanych z wpisywaniem zabytków do inwentarza państwowego w myśl rozporządzenia Ministra Sztuki i Kultury z dnia 9 kwietnia 1919 r. (Monitor rok 1919 № 81),
- 8) opieka nad krajobrazem, t. j. zabudowaniem miast i wsi oraz drzewostanem parków, ogrodów, cmentarzy i t. p.
- 9) opieka i czuwanie nad poziomem artystycznym i kulturalnym towarzystw dramatycznych, zwłaszcza teatrów ludowych w Województwie.
- 10) przestrzeganie czystości języka polskiego na programach, afiszach, ogłoszeniach, szyldach i t. p. publikacjach,
- 11) czuwanie nad estetycznym wyglądem szyldów, wywieszek i wogóle napisów w miejscach publicznych,
- 12) opinowanie i współdziałanie w urządzaniu wnętrz gmachów publicznych,
- 13) opieka nad rozwojem towarzystw muzycznych i śpiewów.

Podając powyższe do wiadomości, zaznacza się, że wszelkie rekonstrukcje architektoniczne, jak to: kościołów, klasztorów, synagog, zamków, pałaców, domów zabytkowych i wogóle budowli państwowych, społecznych, miejskich lub prywatnych, posiadających wartość artystyczną, bądź historyczną, dokonywane być mogą po uprzednim otrzymaniu odnożnego zezwolenia Wojewódzkiego Oddziału Sztuki i Kultury ewentualnie p. Konserwatora Okręgowego i że o ile restauracja jakiegokolwiek zabytku ruchomego lub nieruchomego rozpoczęta została bez powyższego zezwolenia należy takową bezzwłocznie wstrzymać, stosownie do

Dekretu z dn. 31. X. 1918 r. o opiece nad zabytkami sztuki i kultury (Dz. Praw r. 1918 № 16, p. 36).

Właścicielom przedsiębiorstw zwraca się niniejszym na to uwagę, że w celu otrzymania patentu na rok 1921 należy wypełnić odnożną deklarację, którą otrzymać można w Magistracie. Deklaracja ta po wypełnieniu winna być zaświadczona przez Magistrat, poczem dopiero przedstawiona może być władzy skarbowej.

Zakaz nabycia przedmiotów wojskowych. Ze względu na to, że wojskowość w myśl istniejących przepisów demobilizantom wypożycza mundury wojskowe, należy im przed zwolnieniem wzgl. bezterminowym urlopowaniem przypomnieć, że sprzedaż mundurów jak wogóle wszelkich przedmiotów ekwipunku wojskowego przez osoby wojskowe, chociażby urlopowane, stanowi przestępstwo przywłaszczenia (sprzeniewierzenie) i ulega karze z art. 138 K. K. lub odpowiednich postanowień Ustaw Karnych powszechnych.

Nabycie tych przedmiotów przez osoby trzecie, do wojska nienależące, stanowi przestępstwo ścigane według przepisów Ustaw Karnych powszechnych (w szczególności ob. art. 619 K. K. r.)

Zbieranie danych co do jeńców cywilnych, zakładników, uchodźców, wygnańców i emigrantów. 12 października r. ub. w Rydze została zawarta umowa o rozejmie i przedwstępnych warunkach pokojowych z Rosją Sowiecką.

W związku z wykonaniem art. 7 i 8 tej umowy niezbędnem jest zebranie danych, tycających się wszystkich przebywających obecnie w Rosji obywateli polskich lub osób pochodzenia polskiego, odpowiadających pojęciom: 1) jeńców cywilnych, 2) zakładników, 3) wygnańców, 4) uchodźców i 5) emigrantów.

Zbieranie danych o pierwszych dwóch kategoriach osób, a więc o jeńcach cywilnych i zakładnikach należy wyłącznie do kompetencji tych Starostw, które znajdowały się pod inwazją bolszewicką, gdyż ogólne pojęcie jeńca cywilnego oraz zakładnika obejmuje wszystkie osoby, które w okresie inwazji bolszewickiej zostały **przymusowo** uprowadzone przez władze sowieckie.

Jakkolwiek wobec tego zbieranie danych o tej kategorii osób nie będzie się odbywać na terenie Starostwa Łódzkiego, jednak ze względu na doniosłość akcji i zainteresowanie się nią całego społeczeństwa wyjaśnia się, że pojęcie jeńca cywilnego obejmuje wszystkie osoby cywilne, które w okresie inwazji bolszewickiej zostały **przymusowo** uprowadzone przez władze sowieckie w charakterze zakładników, a więc czy to, w celu wykorzystania ich pracy, czy to na skutek aresztowania przez władze bolszewickie pod zarzutem wrogiej lub szkodliwej z punktu widzenia

tych władz dla nich działalności lub wrogiego względem nich stanowiska. Pojęcie zakładnika obejmuje osoby cywilne z pośród wybitniejszych członków społeczeństwa, które w tym samym okresie czasu zostały przymusowo przez władze sowieckie wprowadzone, w celu wywarcia tym sposobem ewentualnej późniejszej represji na władze polskie przy stosowaniu przez te władze represji względem działaczy komunistycznych.

Natomiast starostwo Łódzkie przystępuje do zbierania danych, dotyczących się pozostałych kategorii osób, a mianowicie: wygnańców, uchodźców i emigrantów, przebywających w Rosji czy to na wolnej stopie, czy też internowanych.

Pojęcie wygnańca politycznego obejmuje osoby, które zmuszone były opuścić Polskę z przyczyn natury politycznej przymusowo na skutek zarządzeń władz rosyjskich. Pojęcie uchodźcy obejmuje osoby, którym przysługuje prawo obywatelstwa polskiego, a które opuściły dobrowolnie Polskę po momencie wybuchu wojny wszechświatowej, a więc po 2 sierpnia 1914 roku. Wreszcie pojęcie emigranta obejmuje osoby, które bądź mają prawo do obywatelstwa polskiego, bądź też w myśl art. 3 ustawy o obywatelstwie polskim prawa te nabyć mogą po powrocie do Kraju, a których wstępni krewni lub one same opuściły Polskę przed dawniejszymi czasami czy to dobrowolnie czy o pod przymusem i na skutek zarządzeń władz rosyjskich.

Zbieranie danych co do tych osób odbywać się będzie na zasadzie zgłoszeń (reklamacji) poszczególnych osób prywatnych. Dla umożliwienia tych zgłoszeń zostało otwarte przy Starostwie Łódzkim biuro zgłoszeń, w którym będą przyjmowane wszystkie dane, dotyczące się osób, przebywających w Rosji.

Każda osoba zgłaszająca się do biura Starostwa wypełni kwestionariusz. Najważniejsze rubryki w tym kwestionariuszu stanowią: 1) miejsce ostatniego dłuższego zamieszkania w Polsce przed wyjazdem do Rosji, 2) stwierdzenie obywatelstwa Polskiego lub pochodzenia Polskiego. Obywatelstwo polskie winno być stwierdzone dokumentalnie, to jest na zasadzie przedstawionego dokumentu urzędowego, z którego wynika, że dana osoba zapisana jest do ksiąg ludności stałej lub organizacji stanowej lub ma prawo swojszczyzny w takiej to, a takiej miejscowości. Dokumenty przedstawione jako dowód obywatelstwa polskiego zostaną dołączone jako zresztą i inne (metryka urodzenia i t. p.) do kwestionariusza. W wypadkach kiedy przynależność państwowa nie może być ustaloną dokumentalnie, osoba zgłaszająca reklamację winna przedstawić zaświadczenie dwóch wiarogodnych świadków stwierdzone protokolarnie, że osoba reklamowana jest pochodzenia polskiego, wskazane (niekoniecznie jednak) jest przyczyną, aby możliwie dostarczona była metryka urodzenia lub wypis z ksiąg meldunkowych. Zebranie tych dokumentów jest wogóle pożądane specjalnie zaś w tych wypadkach, gdy uzyskanie dowodu obywatelstwa polskiego jest utrudnione z jakichkolwiek powodów, 3) referencje na które powołuje się reklamujący co do danej osoby, 4) ustalenie faktu w miarę możliwości, czy dany emigrant, wygnańca lub uchodźca znajduje się w Rosji na wolnej stopie, czy też internowany, 5) wreszcie należy się starać otrzymać fotografię osoby reklamowanej. Każda osoba przy zgłaszaniu reklamacji w Starostwie winna mieć ze sobą wspomniane dokumenty.

Każdy poszczególny kwestionariusz po wypełnieniu, sprawdzeniu i t. p. zostanie niezwłocznie wraz z wszelkimi załącznikami odesłany przez Starostwo do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dla miasta Zgierza na składanie reklamacji w Starostwie wyznaczony jest termin na dz. 11-go i 12-go lutego 1921 r.

Z Uniwersytetu Ludowego P. M. S. Zarząd Uniwersytetu Ludowego P. M. S. podaje do ogólnej wiadomości, że w nadchodzącym tygodniu odbędą się następujące wykłady:

wtorek, d. 25 b. m. p. dyr. Pogorzelski: „Wincenty Pol”,
czwartek, d. 27 b. m. p. prof. Lazar: „Błędy językowe” cz. II.
Wykłady odbywają się w lokalu szkoły przy ulicy Berka Joselewicza o godz. 7 wiecz. Wejście 5 mk.

Pozdrowienie od oficerów 7 pp. Legionów. Magistrat otrzymał kartę pocztową od oficerów 7 pp. Legionów następującej treści:

„Chełmy, d. 13. I. 1921 r.”

„Na ręce Czcignego Prezydenta m. Zgierza zasyłamy serdeczne pozdrowienia dla Zgierza z prośbą o ogłoszenie plakatami po mieście”.

„por. Bursa, por. Wadowski, por. Pomianowski, por. Frik, por. Arct, por. Łajac, por. Krawczyk, por. Wunderlich, por. Matys, por. Frey, por. Czarnecki, por. Münz”.

Podziękowania 8 komp. 7 p. p. Leg. Uprzejmie prosimy o umieszczenie tych paru słów podzięk. w „Gazecie Zgierskiej” „Milutkim i sympatycznym Zgierzankom, znacnym i gościnnym Zgierzanom zasyłają serdeczne podziękowania za przysłany podarunki świąteczne. Leguny 8 komp. 7 p. p. Leg.”

„ppor. J. Balcerzak, sierż. sztab. J. Dobija, sierż. H. Dąbrowski, sierż. H. Bednarczyk, sierż. C. Wójcik, plut. K. Sadowski, plut. W. Lewandowski, plut. B. Laszek, kapral M. Kamiński, st. sze M. Zielonke, szer. P. Bochun”.

„My niżej podpisani poszukujemy pomiędzy sympatycznymi Zgierzankami, chrzestnych matek celem prowadzenia korespondencji i rozweselenia tego szarego życia żołnierskiego na kresach. Adres poczta pol. № 20 7 p. p. Leg. 8 komp.”

Falszywe banknoty tysiąc—markowe. Od pewnego czasu pojawiły się w obiegu większe ilości falszwywch banknotów tysiącmarkowych,— które są naśladownictwem ostatniej emisji tysiącmarkówek, czyli t. zw. emisji białej. Falszywe banknoty są drukowane na trzech rodzajach papieru: 1) na papierze szorstkim i sztywnym; 2) na papierze kredowym; 3) na zwykłym. W falsyfikatach są ponadto inne cechy znamienne: wszystkie wymienione rodzaje papieru są bez wodnych znaków, które w emisjach rządowych mają kształt kratak wodnych, względnie orzełków. Prócz tego poznać falsyfikaty po niedokładnym wykonaniu medaljonu z podobizną Kościuski: sam rysunek jest grubiej wykonany, po prawej zaś stronie medaljonu w kierunku pionowym nadto są widoczne półkuliste smugi wskutek niedokładnego wykonania klisz medaljonu.

Oprócz banknotów podrabianych krążą nadto w obiegu banknoty tysiącmarkowe oryginalne wprawdzie, lecz wycofane z obiegu, które skradzione w Warszawie jako makulaturę. Po znać je można po tem, że numery serji (w czerwonych cyfrach) są nierówno drukowane, ponadto zaś noszą te banknoty ślady kolorowego ołówka którym były na ukos przekreślone na znać że są wycofane lub wogóle niedopuszczone do obiegu.

Ofiarę. Zamiast wieńca na grób ś. p. d-ra Orchowskiego dr. Hagen złożył Mk. 200.— na Stację Opieki nad Matką i Dzieckiem.

Kary nałożone przez Urząd Walki z Lichwą w Zgierzu. Za przekroczeniem rozporządzeń Min. Aprop. i Ustawy z dn. 2 Lipca 1920 roku.

Adolf Frank 1 000 mk., lub 7 dni aresztu, M. Głowiński 20 000 mk. lub 6 tygodni areszt., I. Fajbusiewicz 1 000 mk., lub 7 dni areszt. H. Sniatowski 3 000 mk. lub miesiąc areszt., S. Trojanowski 10 000 mk. lub miesiąc areszt., J. Kwiatkowski 2 000 mk. lub 4 dni areszt., K. Kurowski 1 000 mk. lub 7 dni aresztu, D. Goldman tydzień bezwzględny aresztu, Sz. Praszkiar 1 000 mk. lub 7 dni areszt., W. Wołkowiec 3 000 mk., lub 2 tygodnie areszt. E. Izralowicz tydzień bezwzględny aresztu, J. Szymański 2 000 mk. lub 14 dni areszt., Aronowicz Morike 1 000 mk., lub 7 dni areszt. Szymański Ig. 3 000 mk. lub miesiąc areszt., Wentland Józef 5 000 mk., Szymański Jan 2 500 mk., lub 14 dni areszt. Cygler Mojżesz 5 000 mk. lub 3 tyg. areszt., Szajbe Boruch 10 000 mk. lub 1 miesiąc areszt., Frogiel Henoch 10 000 mk. lub miesiąc areszt., Perwin Jan 10 000 mk., lub 3 tygodnie areszt. Klajnsztaber Otto 20 000 mk. lub miesiąc areszt., Świączak Stanisław 1 500 mk. lub 7 dni aresztu.

Grzywny wpłacone być winny w terminie tygodniowym o daty ogłoszenia w biurze Urzędu ul. Piłsudskiego № 45.

Nie wpłacenie grzywny w terminie powyższym pociągnie osadzenie winnych w areszcie.

Kierownik Ekspozytury Zgierskiej Urzędu Walki z Lichwą
Władysław Jankowski

Ustawa o ochronie lokatorów

z dnia 18-go grudnia 1920 r.

CZĘŚĆ I.

Dopuszczalna podwyżka komornego.

Art. 1. Do najmu mieszkań, poszczególnych części mieszkań, lokalów na urzędy, szkoły, hotele, pensjonaty i pokoje umeblowane, tudzież do najmu sklepów, lokalów handlowych i przemysłowych oraz pracowni stosują się przepisy poniżej wymienione:

Art. 2. (1) Za podstawę do oznaczenia podwyżki komornego za oznaczone w art. 1 lokale służyc ma komorne, płacone w czerwcu 1914 roku (podstawowe komorne). Wypuszczają-

Wszystkim, którzy oddali ostatnią postugę ukochanemu mężowi ś. p.

D-rowi Henrykowi Orchowskiemu,

a w szczególności Magistratowi i Radzie m. Zgierza, Korpusowi Oficerskiemu, pp. Siostram i pracownikom Szpitala Wojskow. w Łodzi, jak również wszystkim tym, którzy tak licznie wzięli udział w pogrzebie, składamy najserdeczniejsze podziękowanie

ŻONA I RODZINA.

cy w najem obowiązany jest udowodnić wysokość podwyższonego komornego.

(2) Przy oznaczeniu komornego, obliczonego pierwotnie w rublach, 100 rubli równa się 216 mk., zaś komornego, obliczanego w koronach — 100 koron równa się 100 marek.

Art. 3. Podwyżka za mieszkania do 6 pokoiów włącznie i lokale na szkoły i urzędy nie może przekraczać 100 proc. podstawowego komornego, zaś za mieszkania powyżej 6 pokoiów 150 proc., dalej za lokale na hotele, pensjonaty i pokoje umeblowane 200 proc. podstawowego komornego, wreszcie za sklepy, lokale handlowe i przemysłowe oraz pracownie, niepołączone z mieszkaniami — 300 proc. podstawowego komornego.

Art. 4. Za wkłady, które nie są konieczne do utrzymania w stanie do użytku zdatnym, a poczynione są na żądanie biorącego w najem, winno umówić w granicach rzeczywistych wydatków podwyższenia stawek (art. 2-gi i 3-ci) — ponad oznaczoną normę.

Art. 5. (1) Tytułem dalszej podwyżki komornego właściciele domów mogą pobierać od lokatorów wzrastające opłaty dodatkowe w wysokości rozłożonej w stosunku do komornego zwyczajnie rzeczywistych, ponad normy z czerwca 1914 r., wydatków a to:

a) w całości za opłaty gminne od dostarczenia wody, od kanałów, dostarczania światła dla sieni, schodów, korytarzy i t. p. lokalności, wreszcie od wywozu śmieci;

b) w miejscowościach nieposiadających powszechnych urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub oświetleniowych tudzież w domach z takimi urządzeniami nie połączonych, również w całości za dostarczenie przez właściciela wody do urządzeń asenizacyjnych, za wywóz nieczystości kloacznych i śmieci i za oświetlenie wymienionych w tym artykule pod a) lokalności;

c) w całości za czyszczenie głównych przewodów kominowych;

d) w połowie za wydatki na wynagrodzenie stróża, jednak bez wliczania w nie wartości dostarczonego stróżowi mieszkania.

(2) Właściciele obowiązani są wystawić i stale utrzymywać w bramie domu wykazy z oznaczeniem wysokości wszystkich wymienionych w ust. 1, ciężarów i kosztów tak wedle stawek z czerwca 1914 r., jak i obecnych wysokości podstawowego komornego od poszczególnych lokali, sumy przypadającej do rozłożenia na lokatorów oraz kwot, wypadających z podziału na poszczególnych lokatorów.

(3) Powyższe opłaty należy uiszczać wraz z komornym.

(4) Za ogrzewanie i oświetlenie mieszkań, tudzież za dostarczanie wody ciepłej z własnych urządzeń centralnych właściciele nieruchomości mogą pobierać opłaty dodatkowe w wysokości wydatków rzeczywistych, przypadających na dane mieszkanie. Przy obliczaniu dopuszczalnej wedle art. 3 podwyżki komornego potrącić należy z podstawowego 8 proc., jeśli ono obejmowało także wynagrodzenie powyższe świadczenia.

Art. 6. (1) Za przedmiot najmu, który biorący w najem w całości lub części odnajmuje dalej bez dostarczania urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne, które za całość, lub odpowiednią część nie przekracza komornego, płaconego przez biorącego najem.

(2) Przy odnajmie może być komorne, płacone przez odnajmującego (sublokatora) lub jego poprzednika, podwyższone w takim stosunku, w jakim komorne biorącego w najem w sposób ta ustawą dozwolony (art. 2, 3, 4, 5), podwyższone zostało.

(3) Za dostarczenie odnajmującemu urządzenia domowego wolno umówić odpowiednie wynagrodzenie w wysokości co najwyżej 100 procent komornego, przypadającego za ubikację odnajętą. Za dalsze świadczenia wolno umówić tylko odpowiednie godziwe wynagrodzenie.

Art. 7. (1) Jeżeli wypuszczający w najem po wybuchu wojny

zniżył komorne, wolno je podnieść do pierwotnej, umownej wysokości.

(2) Jeżeli wypuszczający w najem udowodnił, że komorne płacone w czerwcu 1914 r., nie odpowiadało ówczesnym przeciętnym cenom, wówczas wolno je podnieść do tejże wysokości.

(3) Kwota podwyższonego w ten sposób komornego może być podstawą dalszej podwyżki w myśl art. 2, 3, 4, 6.

Art. 8. (1) Jeżeli przedmiot najmu w czerwcu 1914 r., nie był wynajęty, wolno przy pierwszym po wejściu w życie tej ustawy wynajęciu umówić takie komorne, jakie odpowiada przeciętnie w chwili najmu płaconym cenom.

Ograniczenie prawa wypowiedziania i przedłużenie umów najmu o oznaczonym czasie trwania.

Art. 10. (1) Oprócz wypadków wcześniejszego rozwiązania umowy najmu z winy biorącego w najem, przewidzianych w dzielnicowych ustawach cywilnych, wypuszczający w najem może najem wypowiedzieć, jak również korzystać z postanowień tych ustaw o ustaniu najmu bez wypowiedzenia tylko wtedy, jeśli istnieją ku temu ważne przyczyny.

(2) O tem, co w każdym poszczególnym wypadku należy uważać za ważną przyczynę, orzekają przy uwzględnieniu interesu biorącego w najem, sądy lub urzędy rozjemcze dla spraw najmu w miarę tego, której z tych władz przypadło rozstrzygnięcie danej sprawy.

(3) Za ważną przyczynę należy między innymi uważać:

a) jeżeli biorący w najem zalega z zapłatą komornego poza termin dodatkowy, zwyczajem miejscowym przyjęty lub dotąd jemu udzielany;

b) jeżeli biorący w najem nie godzi się na podwyższenie komornego przez ustawę dozwolone (art. 2, 3, 4, 5) lub podniesienie go do pierwotnej wysokości (art. 7);

c) jeżeli biorący w najem przez upór czywe lub rażące przekraczanie obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględnie nieprzyzwoite i wogóle nienależyte zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu, lub porządek w domu ciężko zakłóca; z zachowaniem się biorącego w najem stoi narówni zachowanie się osób, przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli on temu postępowaniu, choćby mu było możliwym, zarządzić zaniebwał;

d) jeżeli wypuszczający w najem przedmiot najmu, który już przedtem był przeznaczony do pomieszczenia robotników lub wogóle pracowników własnego przedsiębiorstwa, albo służył samemu wypuszczającemu w najem, jako sklep lub pracownia na ten sam cel lub dla rozszerzenia własnego przedsiębiorstwa koniecznie i zaraz potrzebuje;

e) jeżeli biorący w najem przedmiot najmu w całości lub części, z urządzeniem lub bez tego, oddał komu innemu w odnajem lub ustąpił za wynagrodzeniem nadmiernie wysokim w porównaniu z komornym, jakie sam płaci;

f) jeżeli biorący w najem po wejściu w życie tej ustawy prawa z umowy najmu w całości bez zgody wypuszczającego w najem innemu odstąpił; w braku zgody wypuszczającego w najem, będzie biorący w najem uprawniony domagać się rozstrzygnięcia urzędu rozjemczego dla spraw najmu lub sądu, które to władze, przy uwzględnieniu okoliczności, przez obie strony przytoczonych, mogą biorącemu w najem zezwolić na odstąpienie praw najmu w całości lub części; rozstrzygnięcie to nie ulega zaskarżeniu;

g) jeżeli przedmiot najmu potrzebny jest na szkołę, w tym wypadku biorący w najem winien przedmiot najmu opróżnić po dostarczeniu odpowiedniego mieszkania przez gminę, która w tym celu może korzystać z postanowień ustawy o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. Ust. z 1919 r. № 92, poz. 498).

(4) W razie sporu ma wypuszczający w najem wykazać, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązania najmu domagano się z przyczyny, iż biorący w najem wzbierał się podwyższyć komorne do granicy dozwolonej (art. 2, 3, 4, 5, 6) i 7), a następnie dla spraw najmu lub sąd uzna dopuszczalność podwyższenia, sam bezwzględnie oświadczy, że na podwyższenie się godzi — rozwązanie należy uchylić; obowiązek biorącego w najem do zwrotu kosztów sporu zostaje nienaruszony.

CZĘŚĆ DRUGA

Urzędy rozjemcze dla spraw najmu. Uwolnienie od należności.

Art. 11. (1) Urzędy rozjemcze dla spraw najmu będą utworzone w tych miastach i miejscowościach fabrycznych, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 20000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na żądanie, wyrażone uchwałą rady gminnej. W miarę potrzeby można w jednej miejscowości utworzyć kilka urzędów.

(2) Koszty, połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów, ponosi gmina.

Art. 16. Zaznacza, że jeżeli żądano rozstrzygnięcia urzędu wezwie on strony z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy, ani rozstrzygnięcia. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możliwości, w ciągu dni 8 od podania wniosku.

Według art. 17, właściwy urząd rozjemczy dla spraw najmu rozstrzyga na wniosek wypuszczającego lub biorącego w najem o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadowi i granicom, w tej ustawie ustalonym.

Art. 18. wskazuje na to, że jeżeli rozstrzygnięcie sporu w całości lub w części zawisło od ustalenia, czy podwyższenie komornego lub wynagrodzenie innego rodzaju są odpowiednio lub nie — natenczas sąd, jeżeli niema jeszcze w tym przedmiocie rozstrzygnięcia urzędu rozjemczego dla spraw najmu, wstrzyma postępowanie i zażąda takiego rozstrzygnięcia. Po jego nadejściu należy podjąć postępowanie urzędu.

Art. 19. Postępowanie przed urzędami rozjemczymi dla spraw najmu wolne jest od opłaty stempli. Strona interesowana ponosi jednak koszty postępowania, tudzież specjalne opłaty na rzecz gminy od każdego zwrócenia się do urzędu oraz od wydawanych dokumentów. Wysokość powyższych opłat określa gmina z tem zastrzeżeniem, że nie mogą być one wyższe od odnośnych opłat sądowych. Urząd rozjemczy może osoby niezamożne zwalniać od ponoszenia tych opłat, może również zasądzić zwrot powyższych kosztów i opłat od strony przegranej na rzecz strony wygrywającej.

CZĘŚĆ III.

Moratorium mieszkaniowe dla bezrobotnych, rezerwistów b. armji rosyjskiej, tudzież dla osób wojskowych b. armji austriacko-węgierskiej.

Art. 20. (1) W sprawach o eksmisję z mieszkań jedno lub dwuizbowych może sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić eksmisję na czas do 3 miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności, od niego niezawisłych, pozostaje bez pracy.

(2) W tym celu sąd ma prawo zbierać dowody z urzędu. Brak pracy dla pozwanego można stwierdzić przez odpowiednie zaświadczenie właściwego państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

(3) Udzielając zwłoki, sąd jednocześnie zawiadomi o tem właściwy państwowy urząd pośrednictwa pracy, tudzież zarząd gminny, w której pozwany ma miejsce zamieszkania.

Art. 21. Pozwany, który na wezwanie państwowego urzędu pośrednictwa pracy nie przyjmie ofiarowanego mu zajęcia, traci prawo do korzystania z moratorium mieszkaniowego.

Art. 22. (1) Osoby pozostające ongiś w b. armji rosyjskiej oraz ich rodziny, które, korzystając z postanowień ukazu imiennego z 13 września 1914 r. (Zb. Pr. i Rozsp. № 258 z 18-go września 1914 r. poz. 2384) o ulgach w sprawach cywilnych i karnych dla osób, pozostających w czynnej armji i flocie, zatrzymały dotychczasowe swe mieszkanie, a nie płacą komornego nie mogą, na tej zasadzie (art. 10, ust. 3 p. a) być usunięte z tych mieszkań, jeżeli w braku innej umowy będą opłacały komorne bieżące, przynajmniej od dnia 1 października 1919 r. począwszy. Poza tym wyjątkiem stosują się do tych osób i rodzin przepisy niniejszej ustawy, w szczególności przepisy o moratorium dla pozostających bez pracy.

(2) Komorne, zaległe po dzień 30 września 1919 r. włącznie, należne od osób i rodzin, określonych w ust. 1, nie mo-

że być przedmiotem powództwa, o ile chodzi o mieszkania jedno lub dwuizbowe; jeżeli zaś idzie o mieszkania większe i zachodzą okoliczności, godne uwzględnienia, może sąd kwotę zaległego komornego zniżyć do połowy. Ulgi powyższe nie mają atoli zastosowania, jeżeli biorący w najem lub jego rodzina z podnajmu mieszkania pobierali stosunkowo znaczny dochód, sami zaś komornego przynajmniej w miarę możliwości nie płacili.

(3) Przepisy powyższe mają odpowiednio zastosowanie do osób, które uważane były za osoby wojskowe b. armji austro-węgierskiej i za osoby z niemi narówni postawione w myśl § 1 rozporządzenia cesarskiego z dnia 29 lipca 1914 r. (Dz. u. p. № 178) aż do upływu 3 miesięcy od dnia, w którym odnośnie do nich ustał powód, przytoczony w § 3, ust. 2 tegoż rozporządzenia.

(4) Postanowienia ustępu 1 i 2 nie stosują się do spraw, prawomocnie osądzonych i eksmisji już dokonanych.

CZĘŚĆ IV.

Postanowienia karne.

Art. 23. (1) Kto, celem obejścia lub udaremnienia postanowień tej ustawy przed urzędem rozjemczym dla spraw najmu przytacza nieprawdę lub prawdę zataja, lub w inny sposób postanowienia te obejść się stara, do takiego postępowania nakłania lub jest przy tem pomocny, karany będzie sądownie grzywną do wysokości 10000 mk. albo aresztem do 6 miesięcy. Obie te kary można nałożyć równocześnie.

(2) Żądanie i pobieranie komornego lub innych wynagrodzeń albo świadczeń ponad normy, w tej ustawie ustalone, podlega ukaraniu wedle przepisów o zwalczaniu lichwy wojennej.

CZĘŚĆ V.

Postanowienia przejściowe.

Art. 26. Przewidziane w niniejszej ustawie normy podwyżek można zastosować najwcześniej od 1 stycznia 1921 r., a to również i do wszelkich, nawet hipotecznych zabezpieczonych umów, zawartych przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Wypuszczający w najem może jednak odnośnie do umów, zawartych na dłuższy niż miesięczny okres czasu, i do najmów bezterminowych stosować przewidziane w niniejszej ustawie normy podwyżek od dnia 1 stycznia 1921 r. tylko wtedy, jeżeli w ciągu dni 30 po ogłoszeniu tej ustawy biorącemu w najem doręczył piśmienne zawiadomienie o podwyżce.

Pierwszorzędna szkoła Tańca Zygmunta Mąkowskiego.

Do formującego się kompletu przyjmje jeszcze kilka pań i panów.

Zgłoszenia przyjmują: we wtorki, środy, czwartki i piątki od 6 — 7 wieczorem.

OGŁOSZENIE.

Powtórnie zawiadamiamy naszych abonentów, że wobec wzrostu w ostatnim czasie cen paliwa do napędu motorów w elektrowni, zmuszeni jesteśmy z dniem 1 stycznia r. b., zgodnie z uchwałą Komisji rozjemczej w orzeczeniu z dnia 12 grudnia r. ub. (§ 2), podnieść taryfę za dostarczenie energii elektrycznej o 2 marki na kilowatogodzinę.

Wobec powyższego rachunki dla panów abonentów na 31 stycznia r. b. wystawione będą podług cen następujących:

Światło na licznik.

Za 1 kilowatt-godzinę Mk. 30.—

Prąd (siła) do motorów.

Za 1 kilowatt-godzinę Mk. 16.—

Oświetlenie ryczałtowe (bez licznika).

Za lampkę 10 świecową Mk. 45.— miesięcznie

„ 16 „ „ 75.— „

„ 25 „ „ 112.50 „

„ 32 „ „ 150.— „

„ 50 „ „ 225.— „

Uwaga. Do powyższych cen dolicza się uchwalony w dn. 23/VI.—1920 r. przez Radę Miejską podatek konsumcyjny na rzecz Kasy Miejskiej:

Od 1 kilowatt-godziny siły 50 fen.

„ 1 „ „ światła Mk. 1.—

„ oświetlenia ryczałtowego 10%.

Zgierz, dnia 19./I.—1921 r.

Zarząd Tow. Rlk. Elektrowni Zgierskiej.

Potrzebny zdolny sklepowy do Robotniczej Kooperatywy „Związkowiec”. Oferty składać st. A. Pieczyrak R. Kilińskiego.